

Slávnostné vyhlásenie Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025 je už túto sobotu	2
Online, artandhistorymagazine.eu, 9. 10. 2025, 8:55	
Regina	4
Televízia - STVR 2, Regina, 13. 10. 2025, 16:30	
„Vyčerpaní? Spolu proti únave! Zdravotníci sú tiež ľudia.“ Každému druhému zdravotníkovi hrozí vyhorenie	4
Online, mozaikazdravia.sk, 13. 10. 2025, 16:53	
Spoločne v 13. komnate	5
Online, kamdomesta.sk, 14. 10. 2025, 0:09	

Slávnostné vyhlásenie Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025 je už túto sobotu

9. 10. 2025, 8:55, Zdroj: artandhistorymagazine.eu, Autor: Maria Kleinová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 38 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 32 EUR

Slávnostné vyhlásenie Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025 je už túto sobotu

Maria Kleinová 9 októbra, 2025 Community Eventy Kultúra Literatúra News PR

Program aktuálneho ročníka festivalu Novotvar prináša bohatý program. Jeho vyvrcholením bude slávnostné vyhlásenie Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025. Predchádzať mu budú už tradične aj diskusie a čítačky nominovaných autorov a autoriek. Pripomeňme si menoslov finalistov...

Program medzinárodného literárneho festivalu Novotvar spraví z Bratislavy hlavné mesto poézie a literatúry aj tento rok. Ako sme informovali, už od 8. októbra 2025 prináša bohatý program. Jeho vyvrcholením bude Zlatá vlna. Najmä však slávnostné vyhlásenie Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025, ktoré sa uskutoční v sobotu 11. októbra 2025. Slávnostné vyhlásenie Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025, ako už tradične býva zvykom, je spojené s diskusiou a čítačkou nominovaných autorov a autoriek.

Sedem rokov Zlatej vlny

Cena za poéziu Zlatá Vlna vznikla v roku 2019 ako projekt nezávislých kultúrnych centier, ktoré sa venujú podpore, publikovaniu a prezentovaniu slovenskej poézie. Cena sa udeľuje raz ročne za najlepšie pôvodné slovenské básnické dielo vydané knižne v predchádzajúcom roku. Zlatú vlnu 2025 udeľujú: Občianske združenie Novotvar, Platforma pre literatúru a výskum, o. z. literarnyklub.sk a časopisy Vlna a Vertigo. Cena za poéziu – Zlatá vlna 2025 sa koná pod záštitou primátora hlavného mesta SR Bratislava, Ing. arch. Matúša Valla. Je podporená z verejných zdrojov Fondom na podporu umenia a LITA, autorská spoločnosť.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Začína sa sviatok poézie - festival Novotvar s bohatým programom

Autor či autorka ceny Zlatá vlna 2025 získa finančnú odmenu, autorský rezidenčný pobyt na Zámku Žďár nad Sázavou, umelecký artefakt ceny, ktorého tvorcom je výtvarník Matej Gavula a vecné ceny, ktoré poskytuje Bratislavská reštaurácia, v celkovej hodnote okolo 6 000 Eur.

Finálová šestica

Odborná porota 7. ročníka už pred časom rozhodla o menách šestice tohtoročných nominovaných. Zasadala v zložení Marián Andričík, literárny vedec a prekladateľ, Patricia Gonzalo de Jesús, španielska poetka a prekladateľka zo slovenčiny a básnik Ivan Štrpka. Mená verejnosti oznámila ešte 30. mája 2025. My si ich teraz pripomenieme. Sú to Martina Ivanová (SK), Peter Milčák (SK), Miroslav Brück (SK), Alena Brindová (SK), Anna Siedyk (UA) a Zuzana Husárová (SK).

INZERCIA / Článok pokračuje pod reklamou

Prvou nominovanou je Alena Brindová (1992), ktorá vyštudovala odbory masmediálne štúdiá a literárna veda na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Príležitostne sa venuje písaniu literárnych a filmových recenzií, esejistike, tvorbe pre rozhlas, moderovaniu a tmočeniu. Debutovala básnickou zbierkou Horolezci (FACE, 2022). Na literárnu cenu Zlatá vlna 2025 je nominovaná za svoju druhú knihu Prekročenie frontovej línie (FACE, 2024).

Medzi nominovanými je aj Miroslav Brück (1964), absolvent SOU polygrafické v Bratislave. Vyše dve dekády pracoval v polygrafických firmách, v súčasnosti pôsobí na Mestskom úrade v Skalici. Vydal básnické zbierky Noc, tráva v pozadí (1989), Pokušenie veriť (1993), Nočné ostrovy a iné záchrany (1997), Orientačná mapa na zimu (2001), Hraničná cesta (2005), Obchádzky (2009), Podstata rieky (2012), Chýbajúce strany (2017) a novely Žmurknutie z večnosti (2013), Hotel Oáza (2015).

Jeho básne preložili do viacerých európskych jazykov. Je členom Klubu nezávislých spisovateľov v Bratislave. Nomináciu poroty 7. ročníka Ceny za poéziu Zlatá vlna 2025 získal za zbierku Ranné odtlačky, kľúčové rastliny (Modrý Peter, 2024).

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Bratislava Mozart Festival prichádza s novou energiou – už po dvanásty raz

Zuzana Husárová (1983) patrí tiež medzi finálovú šesticu. Poetka, autorka a teoretická elektronická literatúra a digitálnych médií tvorí aj experimentálnu a zvukovú poéziu a poetické performancie. Akademicky pôsobí ako docentka na VŠVU, externe aj na Masarykovej univerzite v Brne. Je zodpovednou redaktorkou rodového časopisu Glosália a vokalistkou v skupine Drť. V spolupráci s vizuálnou umelkyňou Amaliou R. Filip vydala poetické knihy liminal (2012), lucent (2013), s poetkou Oljou Pek origami knihu amoeba v angličtine

(2015), s Ľubomírom Panákom knihu poézie neurónovej siete Lizy Gennart Výsledky vzniku (2020, Zlatá vlna), dvojjazyčne slovensko-nemecky v preklade Martiny Lisy vyšla kniha Hyper (2021). S Karlom Pioreckým je spoluautorkou teoretickej knihy The Culture of Neural Networks: Synthetic Literature and Art in (Not Only) the Czech and Slovak Context (2024).

Nomináciu odbornej poroty získal aj Peter Milčák (*1966). Na svojom konte má viaceré básnické zbierky. Konkrétne Záprah pred zimou (1989), Prípravná čiara 57/Preparation Line 57 (2005), Brum (2012). Je autorom literárnovednej monografie Postava a jej kompetencie v rozprávkovom texte (2006) a knihy úvah Mŕtve kvety medzi živými (2017).

Peter Milčák zostavil viacero antológií súčasnej slovenskej poézie, ktoré vyšli v prekladoch do cudzích jazykov. Prekladá z poľštiny (Z. Herbert, Cz. Miłosz, H. Poświatowska, B. Zadura, M. Świetlicki, W. Bonowicz, J. Bargielska) a angličtiny (K. Patchen, A. Nowlan). Od roku 1991 vedie vydavateľstvo Modrý Peter, ktoré sa zameriava najmä na vydávanie pôvodnej a prekladovej poézie a prózy a literárnovednej literatúry. Na cenu Zlatá vlna 2025 je nominovaný za zbierku Podoby milosti / Forms of Grace (Modrý Peter, 2024).

Zlatá vlna aj s básnickými debutmi

Miesto vo finálovej šestke má aj Martina Ivanová (*1976), ktorá pedagogicky pôsobí na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove ako profesorka v odbore slovenský jazyk a literatúra. Venuje sa výskumu súčasného slovenského jazyka. Je vedeckou redaktorkou Slovníka súčasného slovenského jazyka. Do slovenčiny preložila dielo G. Steinera Lekcie majstrov (2022). Nominovaná zbierka Výklad významu (Svojpomocné umelecké družstvo – SUD, 2024) je jej básnický debut.

O Cenu za poéziu Zlatá vlna 2025 sa uchádza ďalšia vo vodách poézie debutujúca autorka – Anna Siedyk, ktorej v roku 2024 vyšla debutová poetická zbierka Cudzinečnosť (FACE). Anna Siedyk (2000) vyštudovala masmediálnu komunikáciu na Univerzite Cyrila a Metoda (Trnava) a dejiny, teóriu literatúry a literárnu komparatistiku na Kyjevsko-mohylianskej akadémii (Kyjev, Ukrajina). Študovala slovenskú literatúru na Univerzite Komenského (Bratislava) v rámci Erasmus + a absolvovala online kurz kreatívneho písania v rámci International Writing Program na Univerzite v Iowe (2023). Momentálne pôsobí ako produkčná a dramaturgička v kultúrnom centre Malý Berlín a ako kurátorka ukrajinského programu v Goethe-Institut Bratislava. Píše pre slovenské a ukrajinské média a venuje sa prekladu slovenskej a ukrajinskej literatúry.

Meno laureáta alebo laureátky ceny sa dozvieme 11. októbra 2025 počas slávnostného vyhlásenia výsledkov. S ich tvorbou sa bude môcť v priebehu sobotňajšieho programu na festivale Novotvar v bratislavskom V-klube oboznámiť aj verejnosť.

Zlatá vlna 2025 už túto sobotu

Festival Novotvar prinesie tiež autorské čítanie a diskusie s finalistami, ktoré bude moderovať Ľubica Schmarcová 11. októbra v bratislavskom V klube, Námestie SNP č. 12, Bratislava pred slávnostným vyhlásením ceny za poéziu.

Čítať a diskutovať sa bude s autormi a autorkami a o nominovaných dielach autoriek a autorov Alena Brindová – Prekročenie frontovej línie (FACE, 2024), Miroslav Brück – Ranné odtlačky, klíčiace rastliny (Modrý Peter, 2024), Zuzana Husárová – Hypomnemata (Brak, 2024), Peter Milčák – Podoby milosti / Forms of Grace (Modrý Peter, 2024), Martina Ivanová – Výklad významu (SUD / Sancho & Panza, 2024) a Anna Siedyk – Cudzinečnosť (FACE, 2024).

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Kam za kultúrou? Svet divadla v 41. týždni roka 2025 sľubuje festivalové zážitky, premiéru i derniéru

Program Zlatej vlny sa začína s úderom 17:00 hod., a to prvým autorským čítaním a diskusiou s finalistami ceny za poéziu. Priestor patrí Martine Ivanovej (SK), Petrovi Milčákovi (SK) a Miroslavovi Brückovi (SK). Program o 18:00 hod. doplní koncert Ankramu. O 19:00 hod. pokračuje Zlatá Vlna 2025 druhou časťou autorského čítania a diskusie s finalistami ceny za poéziu. Bude patriť dielu Aleny Brindovej (SK), Anne Siedyk (UA) a Zuzane Husárovej (SK). Program vyvrcholí o 20:00 hod. slávnostným vyhlásením ceny za poéziu a po 20:30 hod. koncertom v znamení Vojdi. Celým večerom so Zlatou vlnou, diskusiami a čítačkami vás bude sprevádzať literárna vedkyňa Ľubica Schmarcová. Ľubica Schmarcová sa venuje literárnej vede a vedeckej projektovej politike. Zameriava sa na výskum literatúry 19. storočia, romantizmu a nacionalizmu, ako aj reflexii súčasnej literatúry.

MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

Ceny SOZA 2024 spoznajú laureátov už dnes večer

Foto: Zlatá vlna, Novotvar, archív umelcov

Zdroj: Novotvar, o.z.

*** Posledná aktualizácia: 2025-10-13 (terval a mklein) ***

Súvisiace

Divadlo Nová scéna prináša ako prvé na Slovensku jedinečnú muzikálovú šou. V slovenskej premiére prichádza strhujúca Pánska jazda...

Páči sa mi:

Slovenská filharmónia vstupuje do novej sezóny. 77. koncertnú sezónu odštartuje s dvojicou otváracích koncertov, ktoré sa uskutočnia už v treťi októbrový štvrtok a piatok v tradičnom večernom čase s exkluzívnym programom...

Páči sa mi:

Slovenská filharmónia začína svoju 77. sezónu plnú exkluzívnych hostí, inšpiratívnych programov, rodinných aj mimoriadnych projektov...

Páči sa mi:

Autor: Maria Kleinová

Regina

 13. 10. 2025, 16:30, Relácia: **Regina**, Stanica: **STVR 2**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
AVE: 185674 EUR

[strojový prepis] ...A teraz poďme od televízie k vede, pretože takým vrcholom 75. výročia vzniku botanickej záhrady **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** bola konferencia s názvom biodiverzita v rastlinnej ríši v čase klimatickej zmeny. Dôvody zmeny lesných spoločenstiev na Slovensku už viac ako polstoročie skúmajú na lesníckej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene....

„Vyčerpaní? Spolu proti únave! Zdravotníci sú tiež ľudia.“ Každému druhému zdravotníkovi hrozí vyhorenie

 13. 10. 2025, 16:53, Zdroj: mozaikazdravia.sk , Sentiment: **Ambivalentný**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: 4 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 29 EUR

„Vyčerpaní? Spolu proti únave! Zdravotníci sú tiež ľudia.“ Každému druhému zdravotníkovi hrozí vyhorenie

Podľa WHO až 84 % zdravotníkov pravidelne zažíva výraznú fyzickú a psychickú únavu. Jeden z troch zdravotníkov priznáva, že únava a vyčerpanosť ovplyvňujú kvalitu jeho rozhodovacích procesov. Vyčerpanie znižuje koncentráciu a môže viesť k menším chybám, ale aj závažným medicínskym pochybeniam. Únava a jej dôsledky sa týkajú aj zdravotníckeho personálu na Slovensku, kde je však táto téma stále tabuizovaná. Občianske združenie Práve preto v spolupráci s Európskou nadáciou pre bezpečnosť pacienta (EUPSF), spustili, osvetovú kampaň „Vyčerpaní? Spolu proti únave! Zdravotníci sú tiež ľudia.“ Jej cieľom je otvoriť verejnú diskusiu o únave zdravotníkov, ako kľúčovom faktore, ktorý ovplyvňuje kvalitu a bezpečnosť zdravotnej starostlivosti. Vyústením tejto diskusie má byť návrh konkrétnych krokov na zlepšenie pracovných podmienok zdravotníkov na Slovensku.

Únava je varovný signál

Únava a vyčerpanosť zdravotníkov nie sú len individuálnym problémom jednotlivcov, ale čoraz viac ovplyvňujú celý zdravotnícky systém. Dlhé služby, neprimeraná pracovná záťaž, nedostatok odpočinku či psychická náročnosť povolania sú faktory, ktoré ovplyvňujú kvalitu poskytovanej starostlivosti, bezpečnosť pacientov a v konečnom dôsledku aj zdravie samotných zdravotníkov. Neriešenie tejto situácie si vyžiada svoju daň v podobe častejších práceneschopností (PNiek), ktoré Slovensko každoročne stojí približne 150 až 170 miliónov eur. „Situáciu ešte viac komplikuje fakt, že v krajine chýba viac ako 14-tisíc sestier. Menší počet zdravotníkov musí automaticky zvládať väčšie množstvo práce, čo vedie k ďalšiemu preťaženiu zdravotného personálu. Výsledkom je ich odchod zo systému či do predčasného dôchodku. Týka sa to každej druhej sestry,“ približuje František Naňo, predseda Sekcie sestier pracujúcich v anesteziológii a intenzívnej starostlivosti, SK SaPA.

Dôsledky únavy zdravotníkov počítame v miliónoch eur

Nedostatok zdravotníkov a ich chronické preťaženie vedú k zhoršenej prístupnosti zdravotnej starostlivosti. Pacienti čakajú dlhšie na vyšetrenia aj operačné zákroky, čo zároveň zvyšuje tlak na existujúci personál, ktorý musí denne zvládať rastúci počet pacientov, avšak s obmedzenými personálnymi kapacitami. „Chronická únava znižuje pripravenosť lekárov riešiť nečakané situácie a náhle komplikácie, predlžuje reakčný čas a zvyšuje riziko chybného úsudku a nesprávneho postupu. Navyše vyčerpaný zdravotník nemá dostatok empatie a trpezlivosti na adekvátnu komunikáciu s pacientom, čo je častým zdrojom nespokojnosti pacientov a ich blízkych. A v neposlednom rade, chronická únava narušuje mechanizmy psychohygieny a aktívneho relaxu a spúšťa začarovaný kruh frustrácie, ktorý končí úplným vyhorením a odchodom zo zamestnania,“ vysvetľuje Andrea Letanovská, primárka Oddelenia anesteziológie a intenzívnej medicíny NOÚ.

Na Slovensku stále chýba jednotná stratégia na monitorovanie bezpečnej starostlivosti o pacientov a hlásenie pochybení je navyše stigmatizované. Zdravotníci sa obávajú straty zamestnania a zároveň neexistujú systémy ani podporné programy, ktoré by systematicky riešili ich únavu a vyčerpanie. „Únava nesmie byť tolerovaná ako „normálna“ súčasť práce v zdravotníctve. Musí sa riešiť transparentne, odborne a systémovo. Len tak sa podarí zmeniť zdravotníctvo nielen pre tých, ktorí v ňom pracujú, ale aj

pre tých, ktorí sa naň každý deň spoliehajú,“ hovorí Zuzana Katreniaková, odborná asistentka Ústavu sociálnej a behaviorálnej medicíny **UPJŠ** LF. Dodáva tiež že „zdravotníci nemajú byť hrdinami, ktorí vyhoria potichu. Únavu musíme prestať ticho tolerovať – a začať ju riešiť otvorene, spoločne a odvážne.“

„Vyhorenie nie je slabosť jednotlivca, ale zrkadlo systému. Ak chceme udržať zdravotníctvo funkčné, musíme chrániť tých, ktorí ho každodenne držia nad vodou,“ pripomína MUDr. Denisa Osinová, ktorá vyčerpanosť v kombinácii s vyhorením zažila na vlastnej koži. „Vyčerpaní zdravotníci nedokážu byť silou, ktorá drží zdravotníctvo pokope. Ak chceme chrániť pacientov, musíme rovnako chrániť tých, ktorí sa o nich starajú,“ zdôraznila odborná garantka kampane Miroslava Čikkelová, generálna tajomníčka Európskej nadácie pre bezpečnosť pacienta (EUPSF).

Tému únavy v zdravotníctve otvára kampaň „Vyčerpaní? Spolu proti únave.“

Občianske združenie Práve preto v spolupráci s Európskou nadáciou pre bezpečnosť pacienta (EUPSF), spúšťajú osvetovú kampaň „Vyčerpaní? Spolu proti únave!“ Jej cieľom je otvoriť diskusiu o únave ako legitímnej téme v zdravotníctve, posilniť kultúru bezpečnosti a starostlivosti nielen pacientov, ale aj zdravotníkov, aktívne vzdelávať o únave, jej dôsledkoch, zvládaní stresu a vytvoriť systém podpory a starostlivosti o zdravotníkov. Únavu a vyhorenie zažila aj líderka kampane Martina Antošová. „Takmer 20 rokov som dávala zdravotníctvu všetko. Sama viem aké to je, keď sa človek doslova rozpadáva od únavy a desí ma, ako sa tento efekt prejavuje aj v slovenskom zdravotníctve. Zdravotníci sa starajú o to najcennejšie, čo máme, naše zdravie a život. Ale kto sa stará o nich? Roky som sa pozerala na to, ako sa snažíme ich vyčerpanie riešiť len peniazmi, ale oni potrebujú viac – rešpekt, pochopenie a zmenu systému. Uzdravovanie nášho systému zdravotníctva začína práve pri pomoci zdravotníkom. Musíme sa sústrediť na ich únavu, ako na volanie o pomoc, ktoré si zaslúži našu odpoveď,“ vysvetľuje motívy spustenia kampane.

„Vyzývame zdravotnícke zariadenia, profesijné organizácie, patientske združenia, médiá a všetkých občanov, aby sa pridali k iniciatíve Vyčerpaní? Spolu proti únave! a podporili kroky, ktoré povedú k zdravšiemu a bezpečnejšiemu pracovnému prostrediu pre zdravotníkov, vyššej kvalite a bezpečnosti poskytovanej starostlivosti, udržateľnému a ľudskejšiemu zdravotníctvu a k spoločnosti, ktorá si váži a chráni svojich zdravotníkov,“ uzatvára Miroslava Čikkelová.

Autor: Mozaikazdravia

Spoločne v 13. komnate

 14. 10. 2025, 0:09, Zdroj: kamdomesta.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **1 869** GRP: **0,04** OTS: **0,00** AVE: **195** EUR

Spoločne v 13. komnate

Streda 15.10.2025, 08:00

Iné termíny

Výstava fotografií Majákovcov – Spoločne v 13. komnate... alebo keď fotografia prehovorí

Výstava s názvom Spoločne v 13. komnate predstavuje fotografie Majákovcov, klientov špecializovaného zariadenia Maják, n.o. Peter, Juraj, Martin a Peťo ich predstavením poodkryjú to, čo je zvyčajne pred svetom skryté. Výstava má byť hlasom, ktorý bude vypočutý širokou verejnosťou. Hlasom, ktorý poukazuje na sociálne potreby klientov so zdravotným znevýhodnením a bariéry, s ktorými sa stretávajú pri ich uspokojovaní.

...aby sme ich situáciu všetci vnímali, chápali.

...aby sme boli voči sebe ľudskejší.

Výstava je výstupom projektu PhotoVoice ako inovatívna metóda advokácie sociálnych potrieb ľudí so sluchovým postihnutím. Zdravotné znevýhodnenie ovplyvňuje každú časť života človeka, i jeho okolie – oblasť sociálnych interakcií a vzťahov nevynímajúc. Často vedie k pocitom izolácie, frustrácie, osamelosti i stigme. Vytvára bariéry brániace plnej realizácii človeka so znevýhodnením. Cieľom projektu je preto identifikovať sociálne potreby a komunikovať ich verejnosti prostredníctvom výstavy fotografií vo verejnom priestore, získaných metódou PhotoVoice. Tá svojou zrozumiteľnosťou a atraktivnosťou predstavuje silný advokačný nástroj. Projekt realizuje Katedra sociálnej práce FF **UPJŠ** v Košiciach, v spolupráci s neziskovou organizáciou Maják.

Tak poďme nazrieť za dvere komnaty...

Výstava je prístupná v pobočke Terasa (Tr. SNP 48/A) od 1. októbra do 11. novembra 2025 v čase otváracích hodín knižnice.

Tešíme sa na vašu návštevu.

Portál www.kamdomesta.sk nie je organizátorom uverejňovaných podujatí a preto nezodpovedá za zmeny uskutočnené organizátormi. Odporúčame preveriť si vopred termín a čas konania podujatia priamo u organizátora. Na niektoré akcie je potrebné sa prihlásiť vopred.

Miesto konania